

सूचना : (१) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(२) दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी (IDOL) वेळ ३ तास व एकूण गुण १०० (प्रत्येक प्रश्नास २५ गुण) आहेत.

१. (अ) “साहित्याची निर्मिती ही देश, काल, परिस्थिती या घटकांशी निगडीत असते” - या विधानाची सत्यता पटवा.

किंवा

(ब) “साहित्याची निर्मिती विशिष्ट सामाजिक वातावरण व सांस्कृतिक संदर्भ यांच्या आधारे घडत असते.” या विधानाचे विवेचन करा.

२. (अ) बाबूराव बागुल यांच्या ‘सूड’ या कादंबरीमधून परिवर्तनवादी विचारसरणीचे दर्शन कसे घडते? ते स्पष्ट करा.

किंवा

(ब) बाबूराव बागुल यांनी ‘सूड’ या कादंबरीतून जानकीचा आत्मबोध कसा घेतला आहे ते उलगडून दाखवा.

३. (अ) जान्हवी या व्यक्तिरेखेची घुसमट का आणि कशी होते, ते सानिया यांच्या ‘अवकाश’ कादंबरीद्वारे स्पष्ट करा.

किंवा

(ब) “आत्मबोधाबरोबरच कुटुंबव्यवस्थेचे परीक्षण सानिया यांच्या ‘अवकाश’ या कादंबरीतून घडते.” या विधानाचा परामर्श घ्या.

४. (अ) कृष्णात खोत यांच्या ‘गावठाण’ या कादंबरीतील ग्रामजीवनाचे दर्शन उदाहरणासह उलगडून दाखवा.

किंवा

(ब) निसर्ग आणि प्राणिसृष्टीशी एकरूप झालेल्या ग्रामीण स्त्रीमनाचे भावविश्व कृष्णात खोत यांनी ‘गावठाण’ या कादंबरीतून कसे रेखाटले आहे, याची चर्चा करा.